

dikwijls niet aanvangt met het leggen van het laatste ei; dat het bebroeden vooral bij vroege broedsels soms eenigen tijd wordt onderbroken en dat de bebroedingstijd varieert naar plaats en jaargetijde. Ook omtrent wulpen komen merkwaardige schommelingen aan 't licht. Bovendien blijkt, dat zelfs binnen de grenzen van ons kleine landje groote verschillen voorkomen in 't gedrag van de vogels.

Th.

Koolstronk. — Dezer dagen vond ik in onzen tuin iets eigenaardigs, op 't gebied van plantkunde.

Een ondergespitte koolstronk, die met de wortels naar boven stond, had tusschen zijne wortelharen, verscheidene knoppen gevormd, waaruit zeker eenige stengels te voorschijn gekomen zouden zijn. Ik heb hem op water gezet, om te zien of de knoppen nog verder zullen uitloopen.

Iets dergelijks heb ik wel eens waargenomen bij een paardenbloem (*Taraxacum officinale*). Deze, ook onder gespit en met de wortels naar boven geraakt, had knoppen gevormd aan 't afgestoken eind der wortels. Later vonden we nog een dergelijk exemplaar, waar reeds aan het andere einde wortels ontstaan waren, en aan het bovineinde een rozet van bladeren.

Ook heb ik er een gevonden, welke bladeren op de gewone plaats, hoewel onder den grond, ontwikkelden, en aan het einde van den wortel boven den grond, *eveneens* ontwikkelende knoppen droeg. Gaarne vernam ik van u, of dit meer voorkomt; of zijn er soms bepaalde oorzaken, die een dergelijk verschijnsel te weeg roepen.

Rozenburg.

H. MOERMAN.

Overal aan een plant kunnen zich knoppen vormen, die onder gunstige omstandigheden uitloopen.

H.

Over de Boomklevers. *De Heeren J. en W. te Haarlem.* — Reeds verscheidene malen was ik van plan ook een duit in 't zakje te doen over »de boomklever-invasie«, doch er kwamen zooveel getuigen, dat mijne woorden in de pen bleven. Mijn vele bezigheden hielden me terug, nu de heeren J. en W. te Haarlem echter die getuigenissen willen wegdoezelen, nu vraag ik weer eens een klein plaatsje in *D. L. N.* Ze zeggen hier in den Achterhoek: »Een woordje op zijn pas, is zoo goed als geld in de kas.«

»Maar uwe geloofsbrieven als natuurliefhebber?« hoor ik de heeren J. en W. al vragen. Het is misschien voldoende te zeggen, dat ik reeds voor meer dan dertig jaren eene aardige natuur-historische verzameling had, dat ik als lid der Nederlandsche Natuur-historische vereeniging voor ongeveer tien jaren de heeren redacteuren van dit tijdschrift herhaaldelijk te Amsterdam op de vergaderingen ontmoette en met hen kennis maakte. Naar mijn bescheiden meening behoort ik dus niet tot de rubriek: liefhebbers van vandaag of gisteren.

Welnu ik verklaar bij dezen plechtig:

1ste dat het aantal boomklevers in deze streek in 't najaar van 1910 en 't voorjaar van 1911 ongewoon talrijk was;

2de dat ik ze in September 1910 tot op een meter afstand kon naderen, terwijl ze bezig waren de zaden in een bedje met zaaibloemen te verorberen;

3de dat ik ze dezen winter (en nooit vóór dezen) dagelijks in een schuurtje kon verrassen, waar steeds een kist met kippenvoer staat;

4de dat ik herhaaldelijk exemplaren, die de ruiten voor een deur aanzagen, in handen heb genomen om ze buiten te brengen;

5de dat mijn jongen van negen jaar mij kwam meedeelen, dat hij, door de deur met een touw dicht te trekken, een mooie vogel had gevangen, die steeds in de schuur vloog.

6de dat bovengenoemd touw toevallig nog aan de knop bevestigd is en dus nog als overtuigingsstuk dienst kan doen; ¹⁾

7de dat de boomklever hier in dien tijd tot de meest gewone en minstschuwe vogels behoorde, in tegenstelling met zijn aard en voorkomen in andere tijden;

8ste dat in deze streken dus wel degelijk van een boomklevers-invasie kan gesproken worden;

9de dat ik nog nooit musch of vink in dat schuurtje bij den zaadbak gezien heb en de boomklevers er in- en uitvlogen, terwijl ik op eenige passen afstand stond te kijken. Die dieren hadden hun schuwheid dus afgelegd.

Natuurlijk neemt het aantal waarnemers toe; sedert het verschijnen van *D. L. N.* is de natuur voor duizenden en duizenden levend geworden: het aantal observaties stijgt onrustbarend, doch ik geef U de verzekering, dat die mededeelingen bij de heeren Heimans en Thijssen geen onrust zullen baren, zoo noodig zullen ze weten te schiften. Integendeel ze hebben gezaaid en gewied, jaren en jaren en nu komt de oogst binnen, van alle kanten

¹⁾ Vermoedelijk nog een paar dagen, daar de schoonmaakwoede hier epidemisch heerscht; spoedig zal het als offer vallen.